

แบบฝึกทักษะการอ่านคำ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชุด สระแสนกล

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยสระลดรูป สระเปลี่ยนรูป

เล่มที่ ๑

สระ -ะ

นางปัทมา เทศประเสริฐ

โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

แบบฝึกทักษะการอ่านคำ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชุด สระแสนกล

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยสระลดรูป สระเปลี่ยนรูป

สระ -ะ

นางปัทมา เทศประเสริฐ

โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่านคำ ชุด สระแสนกล เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วย สระลดรูป สระเปลี่ยนรูป เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านคำที่ประสมด้วย สระ -ะ มีตัวสะกด ที่มีความหมายและเป็นรูปธรรม คือ สามารถมองเห็นภาพ สระ -ะ เต็มรูป ก่อนเปลี่ยนรูป -ะ เป็น ั (ไม้หันอากาศ) โดยใช้แผ่นปิด ปิดทับคำที่อ่านและ รู้หลักเกณฑ์ในการสะกดคำ เพื่อเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการอ่านคำใหม่ อ่านข้อความ อ่านบทความและเรื่องราวต่างๆ ตลอดจนมีความสามารถในการพัฒนาการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เนื้อหาของแบบฝึกทักษะการอ่านคำเล่มนี้ เป็นการฝึกนักเรียนให้อ่านสะกดคำ อ่านเป็นคำ อ่านแจกลูก และอ่านคำคล้องจอง โดยใช้คำที่ประสมด้วยสระ -ะ มีตัวสะกด ซึ่งได้นำมาจากบัญชีคำพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการอ่านคำ ชุด สระแสนกล เรื่องการอ่านคำที่ประสมด้วยสระลดรูป สระเปลี่ยนรูป เล่มนี้ คงเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียนตามสมควร และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และได้นำมาปรับปรุงจนสำเร็จด้วยดี

ปัทมา เทศประเสริฐ

สารบัญ

คำชี้แจงสำหรับครู	๑
จุดประสงค์การเรียนรู้	๒
แบบทดสอบก่อนเรียน	๓
ใบความรู้	๕
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	๖
คำที่ประสมด้วยสระ -ะ มีตัวสะกด	๗
ใบสรุปความรู้	๑๔
แบบฝึกทักษะ	๑๕
แบบทดสอบหลังเรียน	๒๐
เฉลยคำตอบแบบฝึกทักษะ	๒๒
เฉลยคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	๒๖
บรรณานุกรม	๒๗

คำชี้แจงสำหรับครู

เพื่อประโยชน์สูงสุดในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคำ ชุด สระแสนกล เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยสระลดรูป สระเปลี่ยนรูป (สระ -ะ) ควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
๒. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๓. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้
๔. ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงก่อนเริ่มการฝึกอ่านคำ
๕. เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการอ่าน ควรให้นักเรียนเปิดอ่านด้วยตนเองทุกคน โดยเริ่มจากฝึกอ่านสะกดคำ อ่านเป็นคำ อ่านแจกลูก และคำคล้องจอง โดยกระบวนการกลุ่ม หรือรายบุคคล
๖. นักเรียนสามารถศึกษาหรือฝึกอ่านด้วยตนเองได้ตลอดเวลา
๗. กรณียังอ่านไม่คล่อง สะกดคำไม่เป็น ควรให้นักเรียนฝึกอ่านซ้ำ ๆ
๘. เมื่อนักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านคำจากแบบฝึกนี้คล่องแล้ว ครูผู้สอนควรหาหนิทานสั้น ๆ เรื่องราวต่าง ๆ มาให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติม
๙. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเมื่อจบกระบวนการเรียนการสอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านคำที่ประสมสระ -ะ มีตัวสะกดได้
๒. เขียนคำที่ประสมสระ -ะ มีตัวสะกดได้
๓. นำคำที่ประสมด้วยสระ -ะ มีตัวสะกด ไปอ่านในแบบรูปต่าง ๆ ที่กำหนดได้

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยสระลดรูป สระเปลี่ยนรูป เล่มที่ ๑ (สระ -ะ)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข หรือ ค
ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

๑. รูปสระ -ะ เปลี่ยนเป็นอย่างไร
เมื่อมีตัวสะกด

- ก. -ะ
- ข. -ั
- ค. -ะ

๔. “ จ - -ะ - น ” ประสมเป็นคำ
ได้อย่างไร

- ก. จะน
- ข. จาน
- ค. จัน

๒. ข้อใดคือคำแทนภาพ

- ก. พะก
- ข. ฟัก
- ค. ฟาก

๕. ประโยคในข้อใดมีคำที่ออกเสียง
สระ -ะ

- ก. จัดฟัน
- ข. ดอกบัว
- ค. หัวหอม

๓. คำว่า “ ผัด ” อ่านสะกดคำอย่างไร

- ก. ผอ - อะ - ดอ
- ข. ผอ - ั - ดอ
- ค. ผอ - อา - ดอ

๖. คำในข้อใดออกเสียงสระ -ะ ทั้งหมด

- ก. เละทะ
- ข. สะตอ
- ค. มะตะบะ

๗. “ฉันชอบกินข้าวผัดปู”

มีคำที่ออกเสียง สระ -ะ กี่คำ

ก. ๑ คำ

ข. ๒ คำ

ค. ๓ คำ

๘. ชื่อสถานที่ข้อใดที่ประสม สระ -ะ

ก. วัด

ข. บ้าน

ค. โรงเรียน

๘. คำใดประสมด้วยสระ -ะ

ก. เาะ

ข. มังคุด

ค. ลาดสาด

๑๐. คำใดคล้องจองกับคำว่า “กั๊กกั๊ก”

ก. ผัวะผียะ

ข. หัวเสี่ย

ค. ผลักดัน

ใบความรู้

สระ -ะ เป็นสระเสียงสั้น เขียนไว้หลังพยัญชนะต้น เช่น กะ คะ ปะ เป็นต้น
 เมื่อมีตัวสะกดสระ -ะ เปลี่ยนเป็นรูป ั (ไม้หันอากาศ) เขียนไว้บนพยัญชนะต้น
 แต่ยังคงอ่านออกเสียงสระ -ะ เช่น

การเปลี่ยนรูป

ฉะ - น ๓ ➔ ฉั่น

พะ - ง ๓ ➔ ฟัง

อะ - น ๓ ➔ อัน

ระ - บ ๓ ➔ รับ

จะ - ด ๓ ➔ จັด

การเปลี่ยนรูป

ฉ - ะ - น - ฉั่น ออกเสียงว่า ฉอ - อะ - นอ - ฉั่น

พ - ะ - ง - ฟัง ออกเสียงว่า ฟอ - อะ - งอ - ฟัง

อ - ะ - น - อัน ออกเสียงว่า ออ - อะ - นอ - อัน

ร - ะ - บ - รับ ออกเสียงว่า รอ - อะ - บอ - รับ

จ - ะ - ด - จັด ออกเสียงว่า จอ - อะ - ดอ - จັด

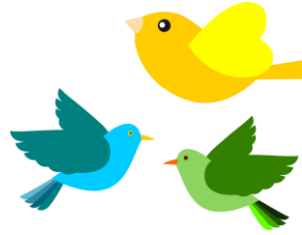
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคำ ชุด สระแสนกล เรื่อง การอ่านคำ
ที่ประสมด้วยสระลดรูป สระเปลี่ยนรูป (สระ -ะ) ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
ควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. นักเรียนเปิดดูคำเต็มรูปก่อน จึงอ่านสะกดคำ
๒. นักเรียนใช้แผ่นปิดทับคำที่อ่าน จะกลายเป็นคำที่เปลี่ยนรูป
ให้อ่านเป็นคำ
๓. นักเรียนฝึกอ่านคำ คำคล้องจอง ที่กำหนดให้ทุกคำ
๔. นักเรียนเปิดคำต่อไป แล้วดำเนินการตามข้อ ๑ - ๔ จนครบทุกคำ
๕. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

อ่านคำและสังเกตสระ

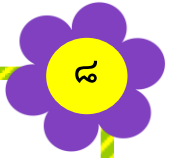
ตัก ผัก ชัก มัก นักรัก

ผัก

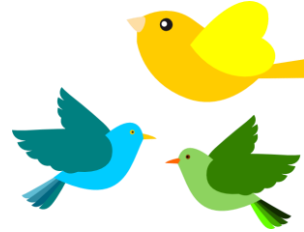

กินผัก ตักมา น่ารัก มากคุณค่า

อ่านคำและสังเกตสระ

ปัก สัก พัก ฟัก หัก ถัก

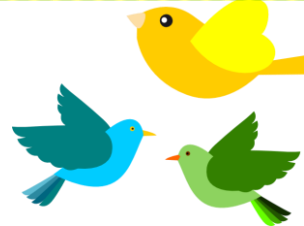
ปะ ย ก

ผ้าปัก สักดอก บอกพัก ถักทอ

อ่านคำและสังเกตสระ

ดั่ง ชั่ง สั่ง ฟัง ชั่ง ผั่ง

ด ชั่ง ฟัง

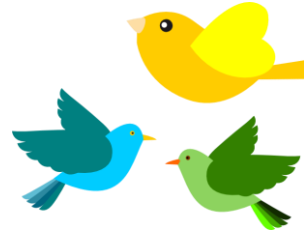

พูดดั่ง สั่งสอน นอนฟัง ผั่งเข็ม

อ่านคำและสังเกตสระ

กั๊ด พั๊ด นั๊ด จั๊ด ชั๊ด ตั๊ด

พษด

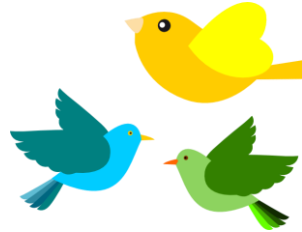

เข้่มชั๊ด พั๊ดสว้ย ช่วย่นั๊ด จั๊ดฟ้่น

อ่านคำและสังเกตสระ

วัด มัด คัด หัด ผัด อัด

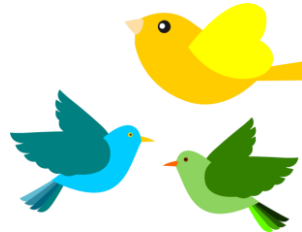
ว ย ด

ฝึกหัด ผัดไทย ไปวัด คัดเลือก

อ่านคำและสังเกตสระ

ฉัน ชัน ฟัน กัน วัน อัน

พาน

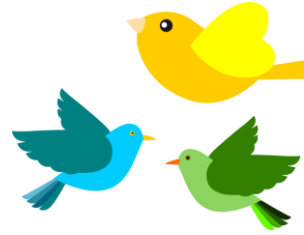

ขันน้ำ ทำกัน วันนี้ สิ้น

อ่านคำและสังเกตสระ

กับ ชับ คับ รับ ยับ จับ

บ ข ฃ

ขับเรือ เลื่อยยับ รับรอง ต้องจับ

สรุป

สระ -ะ เป็นสระเสียงสั้นเขียนไว้
หลังพยัญชนะต้น เมื่อมีตัวสะกด สระ -ะ
เปลี่ยนเป็นรูป ั (ไม้หันอากาศ) เขียนไว้
บนพยัญชนะต้น แต่ยังคงอ่านออกเสียง
สระ -ะ

แบบฝึกที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสะกดคำ

ชื่อ - สกุล .....

คำ	อ่านสะกดคำ
ตัก	ตอ - อะ - กอ - ตัก
รัก	รอ - อะ - กอ - รัก
ตั้ง	ดอ - อะ - งอ - ตั้ง
รัง	รอ - อะ - งอ - รัง
กัด	กอ - อะ - กอ - กัด
วัด	วอ - อะ - ดอ - วัด
ชั้น	ขอ - อะ - นอ - ชั้น
อัน	ออ - อะ - นอ - อัน
จับ	จอ - อะ - บอ - จับ
พับ	พอ - อะ - บอ - พับ

คะแนนที่ได้ ..... คะแนน

แบบฝึกที่ ๒

คำชี้แจง อ่านและแยกส่วนประกอบของคำ
 ชื่อ - สกุล .....

ข้อ	คำ	พยัญชนะ	สระ	ตัวสะกด
ตัวอย่าง	ตัก	ต	-ะ	ก
๑.	ซึก			
๒.	รัก			
๓.	วัด			
๔.	จัด			
๕.	กัด			
๖.	ตั้ง			
๗.	ถึง			
๘.	วัน			
๙.	ฉันทัน			
๑๐.	คันทัน			

คะแนนที่ได้.....

แบบฝึกที่ ๓

คำชี้แจง ตอบปริศนาคำทายให้ถูกต้อง
ชื่อ - สกุล .....

๑. อะไรเอ่ย พบกันเมื่อใด พุด ยิ้ม ไหว้ สวัสดิ์

ตอบ .....

๒. อะไรเอ่ย นกใช้หลับนอน พักผ่อนกายา
ทำจากฟางและหญ้า ช่างน่ารักจัง

ตอบ .....

๓. อะไรเอ่ย หมายถึง เสียงไก่ยามเช้า

ตอบ .....

๔. อะไรเอ่ย สถานที่ชาวพุทธ ชอบไปทำบุญ

ตอบ .....

๕. เขาทำอะไรเอ่ย นั่งหลังพวงมาลัย หมุนไปหมุนมา
ไม่นานหรือหกนา มาถึงจุดหมาย

ตอบ .....

แบบฝึกที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่คำคล้องจอง

ชื่อ - สกุล .....

๑. ปลุกผัก	*	* กัดเจ็บ
๒. ข้าวผัด	*	* ฟังเพลง
๓. เขิญนั่ง	*	* ตักน้ำ
๔. แปรงพิน	*	* ขับรถ
๕. ไฟดับ	*	* คั้นหลัง

แบบฝึกที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำคล้องจอง จำนวน ๕ คู่ ลงในช่องว่าง
ชื่อ - สกุล .....

ไก่อ้วน	วันนี้

คะแนนที่ได้ .....

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยสระลดรูป สระเปลี่ยนรูป เล่มที่ ๑ (สระ -ะ)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข หรือ ค
ที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

๑. “ จ - ะ - น ” ประสมเป็นคำ
ได้อย่างไร
ก. จะน
ข. จาน
ค. จัน

๔. รูปสระ -ะ เปลี่ยนเป็นอย่างไร
เมื่อมีตัวสะกด
ก. -ะ
ข. -ั
ค. -ะ

๒. ประโยคในข้อใดมีคำที่ออกเสียง
สระ -ะ
ก. จัดฟัน
ข. ดอกบัว
ค. หัวหอม

๕. ข้อใดคือคำแทนภาพ
ก. ฟะก
ข. ฟัก
ค. ฟาก

๓. คำในข้อใดออกเสียงสระ -ะ ทั้งหมด
ก. เละเทะ
ข. สะตอ
ค. มะตะบะ

๖. คำว่า “ ผัด ” อ่านสะกดคำอย่างไร
ก. ผอ - อะ - ดอ
ข. ผอ - ั - ดอ
ค. ผอ - อ่า - ดอ

๗. “ฉันชอบกินข้าวผัดปู”

มีคำที่ออกเสียง สระ -ะ กี่คำ

- ก. ๑ คำ
- ข. ๒ คำ
- ค. ๓ คำ

๘. ชื่อสถานที่ชื่อใดที่ประสม สระ -ะ

- ก. วัด
- ข. บ้าน
- ค. โรงเรียน

๘. คำใดคล้องจองกับคำว่า “กั๊กกั๊ก”

- ก. ฝัះฝึยะ
- ข. หัวเสี่ย
- ค. ผลักตัน

๑๐. คำใดประสมด้วยสระ -ะ

- ก. เงาะ
- ข. มั่งคุด
- ค. ลาดสาด

เฉลยแบบฝึกที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสะกดคำ

ชื่อ - สกุล .....

คำ	อ่านสะกดคำ
ตัก	ตอ - อะ - กอ - ตัก
รัก	รอ - อะ - กอ - รัก
ตั้ง	ดอ - อะ - งอ - ตั้ง
รัง	รอ - อะ - งอ - รัง
กัด	กอ - อะ - กอ - กัด
วัด	วอ - อะ - ดอ - วัด
ชั้น	ขอ - อะ - นอ - ชั้น
อัน	ออ - อะ - นอ - อัน
จับ	จอ - อะ - บอ - จับ
พับ	พอ - อะ - บอ - พับ

คะแนนที่ได้ ..... คะแนน

หมายเหตุ อ่านถูกได้ข้อละ ๑ คะแนน

เฉลยแบบฝึกที่ ๒

คำชี้แจง อ่านและแยกส่วนประกอบของคำ
ชื่อ - สกุล .....

คำ	พยัญชนะ	สระ	ตัวสะกด
ตัก	ต	-๕๕	ก
ซัก	ซ	-๕๕	ก
รัก	ร	-๕๕	ก
วัด	ว	-๕๕	ด
จัด	จ	-๕๕	ด
กัด	ก	-๕๕	ด
ตั้ง	ด	-๕๕	ง
ถึง	ถ	-๕๕	ง
วัน	ว	-๕๕	น
ฉันทัน	ฉ	-๕๕	น
คัน	ค	-๕๕	น

คะแนนที่ได้.....

เฉลยแบบฝึกที่ ๓

คำชี้แจง ตอบปริศนาคำทายให้ถูกต้อง
ชื่อ - สกุล .....

จับคู่ชื่อสัตว์กับชนิด...

๑. อะไรเอ่ย พบกันเมื่อใด พุด ยิ้ม ไหว้ สวัสดิ

ตอบ ทัก

๒. อะไรเอ่ย นกใช้หลับนอน พักผ่อนกายา
ทำจากฟางและหญ้า ช่างน่ารักจัง

ตอบ รัง

๓. อะไรเอ่ย หมายถึง เสียงไก่ยามเช้า

ตอบ ชัน

๔. อะไรเอ่ย สถานที่ชาวพุทธ ชอบไปทำบุญ

ตอบ วัด

๕. เขาทำอะไรเอ่ย นั่งหลังพวงมาลัย หมุนไปหมุนมา
ไม่นานหรอกหนา มาถึงจุดหมาย

ตอบ ขับ

เฉลยแบบฝึกที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่คำคล้องจอง

ชื่อ - สกุล .....

๑. ปลุกผัก

*

*

กั๊ดเจ็บ

๒. ข้าวผัด

*

*

ฟังเพลง

๓. เขิญนั่ง

*

*

ตักน้ำ

๔. แปรงฟัน

*

*

ขับรถ

๕. ไฟดับ

*

*

คันหลัง

เฉลย แบบฝึกที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำคล้องจอง จำนวน ๕ คู่ ลงในช่องว่าง
ชื่อ - สกุล .....

ไก่อ้วน	วันนี้

คะแนนที่ได้ .....

หมายเหตุ   ตอบถูกได้ข้อละ ๒ คะแนน

เฉลยคำตอบ

เฉลยคำตอบ			
ก่อนเรียน		หลังเรียน	
๑.	ข	๑.	ค
๒.	ข	๒.	ก
๓.	ก	๓.	ค
๔.	ค	๔.	ข
๕.	ก	๕.	ค
๖.	ค	๖.	ข
๗.	ข	๗.	ข
๘.	ข	๘.	ก
๙.	ก	๙.	ก
๑๐.	ค	๑๐.	ข

บรรณานุกรม

พรพิมล เลิศวิชา. (๒๕๕๐). สอนภาษาไทยต้องเข้าใจสมองเด็ก. กรุงเทพฯ :
ศาลาแดงจำกัด.

วิชาการ, กรม. (๒๕๔๔). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ป. ๑
เล่ม ๒. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

สุระ ดามาพงษ์ และคณะ. (๒๕๕๑). สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย ป.๒ เล่ม ๑.
กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. (๒๕๕๑). สื่อการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน
ภาษาไทย ป.๒. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

